

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยการใช้แบบสอบถาม เพื่อสำรวจกิจกรรมสร้างนิสัย และศึกษาลักษณะการดำเนินการจัดกิจกรรมสร้างนิสัย ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและการเลือกตัวอย่างประชากร

ประชากรในการวิจัยนี้ คือผู้บริหาร ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2527 ทั้ง 24 เขต ได้แก่ เขตพระนคร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตปทุมวัน เขตสัมพันธวงศ์ เขตบางรัก เขตดุสิต เขตพญาไท เขตยานนาวา เขตพระโขนง เขตบางเขน เขตบางกะปิ เขตชนบุรี เขตคลองสาน เขตภาษีเจริญ เขตบางกอกน้อย เขตคลองจั่น เขตบางกอกใหญ่ เขตมีนบุรี เขตบางขุนเทียน เขตลาดกระบัง เขตหนองจอก เขตราษฎร์บูรณะ เขตหนองแขม และเขตห้วยขวาง มีโรงเรียนรวมทั้งสิ้น 420 โรงเรียน (สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร 2526:1)

การเลือกตัวอย่างประชากร ใช้วิธีสุ่มแบบแยกประเภทและแบบง่าย โดยแบ่งโรงเรียนทั้งหมดออกเป็น 3 ขนาด คือเกณฑ์ของสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 801 คนขึ้นไป มีจำนวน 80 โรงเรียน

โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 401 - 800 คน มีจำนวน 124 โรงเรียน

โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 400 คน มีจำนวน 216 โรงเรียน

ตัวอย่างจำนวนโรงเรียนร้อยละ 25 จากโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ใ้คั้งนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 20 โรงเรียน จาก 80 โรงเรียน ขนาดกลางจำนวน 31 โรงเรียน จาก 124 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 54 โรงเรียน จาก 216 โรงเรียน รวมโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวนทั้งสิ้น 105 โรงเรียน เมื่อได้จำนวนโรงเรียนแต่ละขนาดแล้วใช้วิธีสุ่มแบบง่าย โดยการจับฉลากรายชื่อโรงเรียนตามจำนวนที่ต้องการ ซึ่งในการจับฉลากนั้นจะคำนึงถึงสัดส่วนจำนวนโรงเรียนทุกขนาดในแต่ละเขต โดยที่ทั้ง 24 เขตจะต้องมีโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรอย่างน้อย 1 โรงเรียน อย่างมาก 10 โรงเรียน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนโรงเรียนในเขตนั้น ๆ และถ้าผู้วิจัยจับฉลากรายชื่อโรงเรียนขนาดใหญ่ขนาดหนึ่งเกินจำนวนในเขตเดียวกันจะจับฉลากใหม่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่องนี้คือ แบบสอบถามการจกติกิจกรรมสร้างนิสัยในโรงเรียนประถมศึกษา โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดของการจกติกิจกรรมสร้างนิสัยจากหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย คู่มือปฏิบัติการกิจกรรมสร้างนิสัย โครงการสร้างเสริมลักษณะนิสัย นักเรียนของกรุงเทพมหานคร หนังสือ เอกสารวารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจกติกิจกรรมสร้างนิสัย รวมทั้งจากการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ครู เกี่ยวกับการจกติกิจกรรมสร้างนิสัย โดยการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ

2. สร้างแบบสอบถามฉบับชั่วคราว โดยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารในข้อ 1 แบบสอบถามมี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และสถานภาพของโรงเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบและเติมคำ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสร้างนิสัยประกอบค้วย
กิจกรรมสร้างนิสัยในแต่ละท่าน วิธีดำเนินการจัดกิจกรรมสร้างนิสัย และปัญหา
การจัดกิจกรรมสร้างนิสัย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

3. นำแบบสอบถามฉบับชั่วคราวให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไขเพื่อ
ให้ครอบคลุมเนื้อหา การใช้ภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 8 ท่านตรวจสอบ
ความตรงของเนื้อหา การใช้ภาษา และขอเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับ
ปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วให้
อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจอีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงนำมาใช้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์
สำหรับการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามจากสำนักการศึกษา
กรุงเทพมหานคร และศึกษาเขตทั้ง 24 เขต จากนั้นจึงแจกแบบสอบถามไปยัง
ตัวอย่างประชากร จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืนมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและรับคืน คิดเป็นร้อยละ

โรงเรียน	จำนวนแบบสอบถาม		
	ส่ง	ได้รับคืน	ร้อยละ
ขนาดใหญ่	20	17	85
ขนาดกลาง	31	29	93.54
ขนาดเล็ก	54	42	77.77
รวม	105	88	83.81

2. การศึกษาเฉพาะกรณี ผู้วิจัยสุ่มแบบเจาะจงโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 6 โรงเรียน เพื่อสังเกตการจัดกิจกรรมสร้างนิสัยประจำวันของโรงเรียนโดยสังเกตโรงเรียนละ 1 วัน ในการสังเกตมีการบันทึกภาพการจัดกิจกรรมสร้างนิสัยของโรงเรียนด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแล้วนำมาวิเคราะห์

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและสถานภาพของโรงเรียน วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ นำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสร้างนิสัย วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ นำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย